

Formidlingsstrategiplan 2009-12 for INSS

INDLEDNING (s. 3)

- 1 **FORMIDLING OG VIDENDELING (s. 3)**
- 2 **OM FORMIDLING PÅ INSS (s. 5)**
- 3 **RELATERING AF INSS' FORMIDLINGSSTRATEGISKE MÅL TIL UNIVERSITETETS OG FAKULTETETS (s. 5)**
 - 3.1 **MÅL 20-25 (s. 5)**
 - 3.1.1 **Mål nr. 20: Studiemarkedsføring (s. 5)**
 - 3.1.1.1 **KU-mål**
 - 3.1.1.2 **KU-målbeskrivelse**
 - 3.1.1.3 **Fakultetets udgangspunkt**
 - 3.1.1.4 **Fakultetets mål**
 - 3.1.1.5 **Instituttets udgangspunkt**
 - 3.1.1.6 **Instituttets mål**
 - 3.1.2 **Mål nr. 21: Deltagelse i den offentlige debat og nye former for forskningsformidling (s. 6)**
 - 3.1.2.1 **KU-mål**
 - 3.1.2.2 **KU-målbeskrivelse**
 - 3.1.2.3 **Fakultetets udgangspunkt**
 - 3.1.2.4 **Fakultetets mål**
 - 3.1.2.5 **Instituttets udgangspunkt**
 - 3.1.2.6 **Instituttets mål**
 - 3.1.3 **Mål nr. 22: Innovation og samarbejde med erhvervslivet og offentlige virksomheder (s. 8)**
 - 3.1.3.1 **KU-mål**
 - 3.1.3.2 **KU-målbeskrivelse**
 - 3.1.3.3 **Fakultetets udgangspunkt**
 - 3.1.3.4 **Fakultetets mål**
 - 3.1.3.5 **Instituttets udgangspunkt**
 - 3.1.3.6 **Instituttets mål**
 - 3.1.4 **Mål nr. 23: Efter- og videreuddannelse (s. 11)**
 - 3.1.4.1 **KU-mål**
 - 3.1.4.2 **KU-målbeskrivelse**
 - 3.1.4.3 **Fakultetets udgangspunkt**
 - 3.1.4.4 **Fakultetets mål**
 - 3.1.4.5 **Instituttets udgangspunkt**
 - 3.1.4.6 **Instituttets mål**
 - 3.1.5 **Mål nr. 24: Samarbejde med professionshøjskoler (s. 13)**
 - 3.1.5.1 **KU-mål**
 - 3.1.5.2 **KU-målbeskrivelse**

- 3.1.5.3 ***Fakultetets udgangspunkt***
- 3.1.5.4 ***Fakultetets mål***
- 3.1.5.5 ***Instituttets udgangspunkt***
- 3.1.5.6 ***Instituttets mål***

- 3.1.6 ***Mål nr. 25: Forskningsbaseret myndighedsbetjening*** (s. 14)
- 3.1.6.1 ***KU-mål***
- 3.1.6.2 ***KU-målbeskrivelse***
- 3.1.6.3 ***Fakultetets udgangspunkt***
- 3.1.6.4 ***Fakultetets mål***
- 3.1.6.5 ***Instituttets udgangspunkt***
- 3.1.6.6 ***Instituttets mål***

- 3.2 ***KONKLUSION*** (s. 15)

INDLEDNING

Det er væsentligt, at instituttets strategiplaner er klart forbundet med de overordnede prioriteringer på universitets- og fakultetsplan, således at det kan ses, hvorledes en given prioritering på institutniveau enten bidrager til at løfte opgaver, der er formuleret af universitetet og/eller fakultetet, eller giver besked om vigtige institutbehov, som forinden hverken har været højprioriteret eller diskuteret på overordnet niveau. Strategiplanerne er både en del af en top-down og en bottom-up proces. Også på formidlingsområdet er det oplagt, at der må være tale om et samspil mellem instituttet og de overordnede niveauer og mellem den enkelte forsker og instituttet, således at relativt mange rammebetingelser formuleres ovenfra med henblik på at give mange aktiviteter og projekter mulighed for at blive formuleret og gennemført af forskerne. Hensigten med en formidlingsstrategi er således ikke at binde forskernes nysgerrighed gennem et længere åremål, men at bidrage til, at instituttets formidling får gode betingelser for udvikling og fornyelse.

INSS' formidlingsstrategiplan refererer på den baggrund ikke alene til planlægningspapirer på institutniveau, men tillige til universitetets og fakultetets planlægning. Grundlaget for instituttets virke er den gældende "Institutkontrakt for Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab (INSS)" underskrevet af dekanen for Det Humanistiske Fakultet d. 5. december 2007 (herefter: Kontrakt 2007). Væsentlige elementer i strategiplanen har været drøftet på instituttets stormøde d. 1. oktober 2008, hvor også "KU's strategiske handleplan – 2008-2012, baseret på Destination 2012 og Udviklingskontrakt 2008-2010" (herefter: KU-strategi) indgik. Efterfølgende er inddraget det mest aktuelle materiale fra fakultetet: "Fakultetsaftale for Det Humanistiske Fakultet – Udmøntning af Københavns Universitets strategiske handleplan for 2008-2012. December 2008, udgave af 21. nov." (herefter: HUM-aftale), hvori der findes kvantificeringer af en række mål. Videre er inddraget "Strategikort for Det Humanistiske Fakultet 2008-2012" samt "Udkast til strategikort for INSS".

Formidlingsstrategiplanen omfatter en belysning af instituttets formidlingsaktiviteter (pkt. 1 og 2) samt en formulering af INSS' formidlingsstrategiske mål 2008-2012 i relation til universitetets og fakultetets mål på området (pkt. 3).

1 FORMIDLING OG VIDENDELING

I de humanistiske fag er grænserne ikke altid skarpe mellem forskning forstået som en aktivitet, der resulterer i viden og erkendelse, som i objektiv forstand er ny, og forskning forstået som en aktivitet, der fører til resultater, som i subjektiv forstand – dvs. for den enkelte, eller for de mange – er nye. Dertil kommer den slags subjektivitet, der har baggrund i, at forskningen i en række humanistiske fagområder sætter individet på spil på en særlig måde, fordi forskningen ikke blot har 'det mere menneskelige' som et foreliggende genstandsfelt men må tage højde for, at forskeren indgår heri og må benytte sin viden, sine kompetencer og sin indsigt som væsentlige erkendelsesredskaber. Heraf følger, at formidling i universitetssammenhæng kan være et begreb, der er særdeles omfattende, når det gælder humaniora. I det følgende benyttes begrebet formidling i overensstemmelse med universitetsloven som betegnelse for aktiviteter, der er forskellige fra forskning og fra undervisning. Imidlertid er det oplagt, at formidling på et universitetsinstitut må være forankret i forskning og undervisning, hvorfor der i formidlingsstrategiplanen må nævnes aktiviteter, der befinder sig på grænseområderne. Der henvises derfor generelt til forsknings- og uddannelsesstrategiplanerne fra INSS.

INSS er rammen om en række sammenhængende discipliner, der udforsker sprog, litteratur og medier. Det særlige er de dimensioner, som binder forskningsområdet sammen, og som med større

eller mindre styrke altid vil være tænkt ind i de enkelte projekter. I forskningsstrategiplanen peges der således på, at instituttets forskning 1) forankrer *modersmålsfaget* i Danmark, 2) har en gennemgående *nordisk dimension*, 3) udgør en væsentlig del af fakultetets *sprogforskning*, 4) er centrum for forskning i *dansk litteratur*, 5) driver *mediestudier* med en særlig forpligtelse på film, radio, tv m.v. med central plads i dansk kultur. INSS er og bør på den baggrund være en væsentlig kraft i det danske kulturliv og uddannelsessystem.

Som landets største modersmålsinstitut har Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab en lang og stolt tradition for at formidle på et alment forståeligt dansk sprog og publicere forskning på de store, danske forlag. Udforskningen af dansk litteratur har således, siden N.M. Petersens banebrydende indsats i midten af 1800-tallet, været tæt forbundet med formidlingen i store litteraturhistorier, skrevet af litterater ansat på Københavns Universitet. Siden professorerne Vilhelm Andersens og Hans Brix' dage har forskerne i dansk og nordisk litteratur i vid udstrækning selv formået at bringe resultaterne ud til en bred offentlighed også gennem foredragsvirksomhed og artikler i dagspressen. Traditionen er blevet videreført bl.a. af litteraturprofessorerne F.J. Billeskov Jansen, Sven Møller Kristensen og Thomas Bredsdorff samt på sprogsiden bl.a. af professor Erik Hansen, som i en årrække var formand for Dansk Sprognævn og konsulent ved Danmarks Radio.

Også blandt instituttets nuværende ansatte er formidlingsaktiviteten synligt høj. Som medarbejdere ved dagbladene, som foredragsholdere og som aktører i radio og tv udnytter fagets professorer, lektorer og adjunkter i rigt mål de muligheder, de har for at meddele resultater af deres forskning, hyppigt på helt dagsaktuel baggrund. Flere af instituttets medarbejdere deltager i Folkeuniversitetets virksomhed som tilrettelæggere, foredragsholdere og undervisere, ligesom mange underviser ved efteruddannelseskurser for dansklærere og for lærere i dansk som fremmed- og andetsprog. Et ikke ubetydeligt antal af forskerne ved INSS bidrager som forfattere og konsulenter til leksika, litteraturhistorier og oversigtsværker, ligesom de er aktive i redaktioner samt i faglige udgiverselskaber, hvor ikke mindst Det Danske Sprog- og Litteraturselskab spiller en ledende rolle. Desuden fungerer adskillige af instituttets forskere som konsulenter, både for forlag, udgiverprojekter, priskomiteer og fondsbestyrelser, ligesom en del af forskerne er regulære medlemmer af sådanne komiteer og bestyrelser. På denne måde omsættes resultaterne af deres forskning til beslutninger om, hvilke ideer og udgivelser - kunstneriske såvel som videnskabelige - der skal fremmes og hvordan. Endelig har flere af instituttets forskere en central placering i råd, nævn og udvalg i Forskningsministeriet, Undervisningsministeriet og Kulturministeriet. Derigennem omsættes resultater af forskning til evaluering, perspektivplaner, bekendtgørelser og ny lovgivning.

Typisk for instituttets forskning er således ikke, at den bliver til i et laboratorium, hvorfra den siden med besvær skal løftes ud til beskuelse i en bredere offentlighed. Det gælder i høj grad for dansk som fremmed- og andetsprog, kommunikationsforskning, læseforskning samt den fonetiske og lingvistiske forskning. Det gælder ligeledes for litteratur- og medieforskningen i det omfang, den ses omsat fx i forlagsbestilte monografier, historisk anlagte flerbindsværker, håndbøger, antologier og lærebøger eller fx i fondsfinansierede udgivelser, som de store, videnskabelige udgaver af Kierkegaard, Blixen og Holberg, til hvilke en række af instituttets forskere har bidraget som redaktører og medarbejdere.

Forskningsformidling er et fagområde, som instituttet forsker og underviser i og holder konferencer om. Studiemønstrene i Kulturformidling, Sprog- og kommunikationsrådgivning og Kommunikation

med Praktik lærer de studerende (og dermed kommende forskere) om formidling, herunder forskningsformidling, i teori og praksis. Fremover ønsker INSS yderligere at supplere rækken af virkemidler ved at inddrage digitale, mobile medier.

2 OM FORMIDLING PÅ INSS

De konkrete formidlingsopgaver på INSS er spredt over et spektrum fra introduktion og orientering via videndeling og debat til forskningsbaseret rådgivning. Hensigten kan være bidrag til kompetenceudvikling og dannelse, men tillige gensidig inspiration og udveksling af erfaringer af faglig relevans. Overordnet må der skelnes mellem ekstern og intern formidling, men i visse tilfælde vil begge målgrupper være relevante, fx i forbindelse med dele af hjemmesiden. I nærværende rapport fokuseres på aktiviteter i forbindelse med ekstern formidling, mens den overvejende interne formidling til de ansatte vil blive dækket af den senere strategirapport vedr. Arbejdspladsen. På den baggrund fokuseres på aktiviteter henvendt til to hovedgrupper: 1) Studerende (man kan her have brug for at skelne mellem: Nuværende studerende: BA/KU/AU/ph.d., Potentielle studerende og Alumner); 2) Eksterne samarbejdspartnere og brugere (man kan her have brug for at skelne mellem: Censorer, Arbejdsgivere, Politikere/embedsværk, Offentlighed/publikum). Også de formidlingsformer, der bringes i anvendelse, kan være yderst forskellige – fra elektronisk nyhedsservice på hjemmesiden via foredrag og debatindlæg i dagspressen og fagligt baserede publikationer i form af tidsskriftsartikler og bøger til netværksarbejde og sociale arrangementer.

Alle formidlingsaktiviteter indberettes af ophavsmanden i CURIS og valideres af vores to bibliotekarer. Arbejdet i fakultetets formidlingsudvalg har bekræftet en meget rummelig opfattelse af, hvad formidling er. Optællingen af budgetrelevante point sker via CURIS, som er yderst fleksibelt over for enhver genre. Fakultetets formidlingsudvalg har offentliggjort genretaxonomi og pointsforslag på sin hjemmeside. Der afventes udspil fra UBST, om hvorledes formidling skal registreres i et system, som er stærkt forenklet i forhold til formidlingsudvalgets brede genrevifte. I formidlingsudvalget forestiller man sig, at formidling kan bidrage med 1-2 % af de i alt 10 %, som forskning og formidling samlet indgår med i budgetmodellen.

3 RELATERING AF INSS' FORMIDLINGSSTRATEGISKE MÅL TIL UNIVERSITETETS OG FAKULTETETS

3.1 MÅL 20-25

3.1.1 Mål nr. 20: Studiemarkedsføring

3.1.1.1 KU-mål

"I takt med den stigende konkurrence på uddannelsesmarkedet vil KU optimere markedsføringen af KU som uddannelsessted og styrke informationen og profileringen af KU's uddannelser. Markedsføringen skal give et realistisk billede af uddannelsernes indhold og dermed også være med til at afklare de kommende studerendes forventninger til uddannelsernes indhold."

3.1.1.2 KU-målbeskrivelse

"Tværgående markedsføringsaktiviteter for bachelor-rekruttering videreudvikles (f.eks. Åbent Hus-kampanjer og fælles uddannelsesbrochure). Aktiviteternes effekt vurderes løbende med

henblik på justering af praksis. Der skabes koordinering og sikres videndeling i forhold til langsigtede aktiviteter rettet mod gymnasier og folkeskolen (prærekruttering).”

3.1.1.3 *Fakultetets udgangspunkt*

”Fakultetet indgår i den fælles markedsføring via bidrag til den trykte udgave af studier ved KU samt beskrivelser, interviews mm. på studier.ku.dk. Fakultetet afholder endvidere to Åbent Hus arrangementer i foråret (februar og marts).”

3.1.1.4 *Fakultetets mål*

”I løbet af kontraktperioden vil fakultetet intensivere markedsføringen af uddannelserne via:

- Igangsættelse af et pilotprojekt der skal kortlægge markedsføringen af udvalgte sprogstudier, med henblik på en mere effektiv markedsføring.
- En styrkelse af profileringen af fakultetets kandidatuddannelser. Markedsføringen skal give et grundigt og realistisk billede af optagelseskrav, indhold og jobmuligheder.
- Opprioritere informationer om jobmuligheder og faktuelle beskæftigelsesforhold i markedsføringen.
- Udvikle et koncept for markedsføringen af nye uddannelser.”

3.1.1.5 *Instituttets udgangspunkt*

- Studievejledningen deltager i universitetets ’Åbent hus’ arrangement om studiemarkedsføring med præsentationer af fagene dansk, audiologopædi, lingvistik/audiologopædi og finsk.
- Både i forbindelse med Åbent hus og generelt i løbet af året informerer studievejledningen de kommende studerende om deres muligheder for at studere på instituttet.
- Det arrangeres i enkelte tilfælde, at elever fra de gymnasiale uddannelser kan overvære undervisning.
- Der er udarbejdet pjecer for sprogpsykologi og audiologopædi, som uddeles til alle interesserede.
- International markedsføring forekommer kun i mindre omfang via instituttets Erasmusaftaler og den mund-til-mund anbefaling af instituttets undervisning, som foregår i den forbindelse.

3.1.1.6 *Instituttets mål*

Med afsæt i ovenstående vil Studievejledningen fokusere på:

- Udvikling af systematisk vejledning af internationale studerende, før de beslutter sig.
- Etablering af en engelsksproget version af instituttets hjemmeside, som henvender sig til internationale studerende.
- Bedre orientering på fakultetet om instituttets tilvalgskurser.
- Inddragelse af aftagerpanelet.

3.1.2 *Mål nr. 21: Deltagelse i den offentlige debat og nye former for forskningsformidling*

3.1.2.1 *KU-mål*

”KU anskuer i stigende grad dialogen med omverdenen som et vigtigt aspekt af universitetets virke. Forskningsformidlingen og dialogen med omverdenen er således ikke alene med til at

kvalificere den offentlige debat, men også afgørende for at tiltrække de dygtigste studerende. Set i det lys er forskningsformidling og udadvendte debataktiviteter, f.eks. i Festsalen, en integreret del af universitetets arbejde, og universitetet ønsker tillige at benytte alle de nye, sociale og innovative medieplatforme, såsom ”webcast” og blogs, til at intensivere dialogen med omverdenen. Indsatsen skal samlet set styrke og understøtte formidlingen af forskning og uddannelser.

Inden for strategiperioden vil KU forsøge at rejse fondsmidler til Naturvidenskabernes Nationalmuseum.”

3.1.2.2 *KU-målbeskrivelse*

”Det tilstræbes at øge antallet af omtaler i den skrevne presse registreret i Infomedia og Lexis Nexis samt registreringer i CURIS med 5 % i 2010 (UK-mål 14).

Dette vil bl.a. ske via en fælles formidlingspulje og en styrket indsats for, at Festsalen (og KU) bliver et centralt forum i den offentlige debat. Endelig vil KU også udvikle og promovere videoportalen *virtuel.ku.dk* samt inddrage blog-mediet som et vigtigt element i forskningsformidlingen. Muligheden for et fælles audiovisuelt center på KU vil blive undersøgt.”

3.1.2.3 *Fakultetets udgangspunkt*

”Fakultetets kommunikationsafdeling udsender pressemeddelelser for alle ph.d.-forsvar og større arrangementer. Fakultetet deltager i Kulturnatten med en stribe udadvendte foredrag og arrangementer, og der er nedsat et formidlingsudvalg med repræsentanter fra alle institutter.”

3.1.2.4 *Fakultetets mål*

”Fakultetet vil:

- Bidrage til en øget omtale i den skrevne presse og i de elektroniske medier.
- Flere bidrag til den skrevne presse.
- Deltage i Kulturnatten og Forskningens døgn i 2009 og 2010.
- Udarbejde en åben populær debat/forlæsningsrække der evt. kan foregå i festsalen.
- Intensivere arbejdet med indføjelser af emneord i Curis så forskerne nemmere kan findes af fx journalister.
- Afsætte en fælles pulje til formidlingsaktiviteter til forsøg med nye former for forskningsformidling, en formidlingspris samt til at understøtte det formidlingsarbejde der er beskrevet i institutternes formidlingskontrakter med fakultetet.”

3.1.2.5 *Instituttets udgangspunkt*

Kontakten til medierne er både bred og intensiv, og instituttet arbejder meget bevidst med den, bl.a. fordi mange af vore kandidater kommer i praktik på medierne og finder erhvervsmuligheder dér. En række af forskerne er tilknyttet dagblade som boganmeldere, kommentatorer og kronikører. Flere har medvirket i radioprogrammer af typen ’Ud med sproget’. Adskillige bruges flittigt som eksperter og kommentatorer i nyhedsmedierne. Nogle af instituttets forskere har direkte fokus på relationen mellem forskning og medier. Instituttet har de senere år holdt særdeles velbesøgte arrangementer om bl.a. spin-fænomenet og taknemmelighed i sprog, litteratur og medier.

3.1.2.6 *Instituttets mål*

INSS vil søge yderligere at udvikle sin stærke mediekontakt, for så vidt angår formidlingen af instituttets forskningsprojekter. I den forbindelse vil instituttet deltage i projekter som kulturnatten, Forskningens Døgn og Forskerspirer. Arbejdet med digitalisering af den litterære kulturarv

indebærer mulighed for udvikling af nye former for forskningsformidling, hvoraf nogle vil kunne afprøves i forbindelse med instituttets deltagelse i Holberg-udgivelsesprojektet.

3.1.3 Mål nr. 22: Innovation og samarbejde med erhvervslivet og offentlige virksomheder

3.1.3.1 *KU-mål*

”Det er en strategisk prioritet for KU at styrke samspillet med private såvel som offentlige virksomheder på områder, hvor en fælles indsats kan skabe ny viden. Innovationsindsatsen skal styrkes gennem professionel støtte til forskerne i forbindelse med juridiske og økonomiske aspekter af kommercialisering. De studerende skal rustes til at starte egen virksomhed gennem deltagelse i ECTS-givende iværksætterkurser. Et udvidet samarbejde med de statslige innovationsmiljøer vil give nye virksomheder, baseret på KU-forskeres viden, gode muligheder for kommerciel succes.”

3.1.3.2 *KU-målbeskrivelse*

”Det tilstræbes at øge af antallet af samarbejdsaftaler (UK mål 15), antallet af solgte licenser (UK mål 15) og indtjeningen ved salg af licenser (UK mål 15).

Endvidere tilstræbes det, at antallet af anmeldte opfindelser øges.

ECTS-givende iværksætterkurser bør øges (UK mål 9).

Udvidelse af samarbejdet med statslige innovationsmiljøer vedrørende rådgivning om etablering af vidensbaserede, markedsdrevne virksomheder, venturekapital til opstart af virksomheder samt etablering og drift af forskerparker og væksthuse.”

3.1.3.3 *Fakultetets udgangspunkt*

”Opfindelser: Fakultetet har i perioden 2005-2006 anmeldt en opfindelse svarende til 0,5 pr. år.

Samarbejdsaftaler, indtægter fra salg af licenser og antal licenser: Der foreligger først primo 2009 baseline for dette.

Ects-givende kurser i innovation- og iværksættelse: Fakultetet udbød 4 kurser i 2006, 6 i 2007 og 5 i 2008. Målet er for hele KU at udbyde 14 iværksætterkurser i 2008, 15 i 2009 og 16 i 2010.

Fakultetet har etableret væksthuse Katalyst der giver interesserede humaniorastuderende mulighed for at få støtte til deres iværksættelsesideer.”

3.1.3.4 *Fakultetets mål*

”Fakultetet har som mål at styrke samarbejdet med det private og offentlige erhvervsliv og har gennem en del år forsøgt at udvikle samarbejde når det havde relevans. Der er derfor udviklet en vifte af innovations- og iværksættelseskurser, indgået større og mindre samarbejder med private og offentlige firmaer mv. Det har i enkelte tilfælde ført til licensaftaler og opfindelser. Humaniora er ikke et område som i særligt omfang fører frem til opfindelser; men det kan forekomme.

Data for antal anmeldte opfindelser i 2005 og 2006, gennemsnit heraf for KU samt Fakultets mål vises nedenfor. Det samlede KU-mål er 30 % øgning.

	Anmeldte opfindelser i	Anmeldte opfindelser i	Anmeldte opfindelser -	Mål for anmeldte opfin-
--	------------------------	------------------------	------------------------	-------------------------

	2005	2006	gennemsnit	delser i 2010
HUM	1	0	0,5	0
KU i alt	47	71	59	77

Kilde: Forskning & Innovation – Tech Trans kontoret.

Samarbejdsaftaler, indtægter fra salg af licenser og antal licenser: først primo 2009 kommer der fakultetsstatistik på dette. Fakultetets forventning er 2 licenser fra 2008-10 fra hhv. Melfo-projektet og sprogteknologi.

Ects-givende innovations- og iværksættelseskurser: 5 kurser hvert år i kontraktperioden svarende til ca. 1/3 af det samlede mål for hele KU.

Det er fakultetets målsætning at udvikle en strategi for det humanistiske innovationsområde og implementere innovationstiltag i samarbejde med bl.a. Dansk Erhvervsforskningsakademi.”

3.1.3.5 *Instituttets udgangspunkt*

Videndelingen med den videnskabeligt interesserede offentlighed finder bl.a. sted ved forskernes deltagelse i faglige netværk, debatter på fagportaler og gennem åbne møder i faglige foreninger af typen Lingvistkredsen, Selskab for Nordisk Filologi og leksikografernes LEDA. Instituttets medarbejdere har ofte indtaget fremtrædende positioner i disse foreninger, ligesom de i rigt mål er repræsenteret fx i Videnskabernes Selskab og i Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, hvor formandshvervet varetages af institutlederen. Gennem disse foreninger og selskaber formidles instituttets forskning til andre forskere og undervisere. Det sker konkret gennem vægtige videnskabelige udgivelser, foredrag med efterfølgende diskussioner og typisk også bidrag til selskabernes løbende publikationer. Også til de særligt oprettede centre som fx Søren Kierkegaard Forskningscenteret i ved Københavns Universitet har instituttets forskere og stipendiater ydet vægtige bidrag i form af redaktionsarbejde, videnskabelige kommentarer, artikler og foredrag.

Generelt har Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab i sammenligning med andre institutter været privilegeret ved at have adgang til mange formidlingskanaler. Instituttets forskere har således som redaktører og bidragydere præget fagligt formidlende tidsskrifter som *Danske Studier*, *Nydanske Studier*, *Kritik*, *Kosmorama*, *MedieKultur*, *Mål & Mæle*, *Dansk Audiologopædi* m.m.fl. Sådanne hverv er typisk ulønnede, men instituttets medarbejdere har sat en ære i at medvirke, ligesom instituttet i flere tilfælde lægger hus til redaktionen af sådanne tidsskrifter. En lang række af instituttets forskere bidrog til *Den Store Danske Encyklopædi*.

I uddannelserne Sprog- og kommunikationsrådgivning og Kommunikation med Praktik indgår praktikophold i en offentlig eller privat virksomhed. Herigennem kombineres eksport af viden fra universitetet med import af relevante spørgsmål og forskningsemner fra virksomhederne. En voksende del af danskstudiets specialestuderende har de senere år valgt praktiske, kommunikative emner, hvor en virksomheds kommunikation analyseres og evalueres, og virksomheden efterfølgende rådgives – i form af en rapport eller en mundtlig præsentation.

Inden for audiologopædi er de fleste af instituttets videnskabelige medarbejdere aktive i bestyrelser eller repræsentantskaber for offentlige organisationer eller interesseorganisationer inden for praksisfeltet, bl.a. videncentre (fx. Dansk Videnscenter for Ordblindhed, Dansk Videnscenter for

Stammen, Videnscenter for Døve, Døvblevne og Hørehæmmede) patientforeninger (fx Hjernesagen), som har kontaktflader til den almindelige borger med tale- og hørevanskeligheder, og faglige foreninger (fx Audiologopædisk Forening, Dansk Selskab for Logopædi og Foniatri), som arrangerer forskningsformidlende møder og kurser for fagpersoner. Desuden formidler forskerne deres viden til forvaltninger og professionelle samt brugere ved kurser og seminarer, også af nordisk tilsnit.

De studerende på audiologopædi/sprogpsykologi formidler deres færdigbedømte specialeprojekt ved en specialefremlæggelsesfest hvert semester for en kreds af repræsentanter for inviterede aftagerinstitutioner og samarbejdspartnere fra praksisfeltet. Denne idé ønsker INSS at overføre til andre fag på instituttet.

INSS samarbejder med Center for Hjerneskade (en selvejende institution under Region Hovedstaden), som tilbyder træning og rehabilitering til voksne og børn med hjerneskade. Centret er leverandør til Socialministeriets Videns- og specialrådgivningsorganisation VISO. Centret samarbejder med både nationale og internationale partnere om forskning i rehabilitering efter hjerneskade, afholder kurser for fagligt personale inden for rehabilitering og er værter for konferencer. Samarbejdet med INSS omfatter:

- Medarbejder-delning: 'salg' af lektor Lise Randrup Jensen (820 timer årligt) til klinisk arbejde samt forskning og formidling ved Center for Hjerneskade; 'køb' af neuropsykolog ph.d. Carla Caetano m.fl. ansat ved Center for Hjerneskade til undervisning på Audiologopædi ved INSS (ca. 250 timer årligt i 2009)
- Forsknings-samarbejde via Lise Randrup Jensens delte stilling mellem INSS-forskergruppen i 'Individuelle forskelle i sproglige færdigheder' og Center for Hjerneskade
- Samarbejde om studerendes specialer: 4 specialer + 2 BA-opgaver med relation til Center for Hjerneskades klient-arbejde i 2009
- Samarbejde om praktik: 5 fordybelsespraktikforløb (à 7,5 ECTS) afviklet ved Center for Hjerneskade (i 2009)

INSS har skabt et forskningsmiljø med interesse for at arbejde forskningsmæssigt med innovation i forskellige professionelle kontekster. Dette miljø har i løbet af 2008 formået at tiltrække en erhvervs-ph.d. med særligt fokus på mikroanalyse af innovative processer.

- Der arbejdes inden for denne forskningsgruppe systematisk med at skabe eksterne samarbejdsrelationer til erhvervsvirksomheder og -organisationer. Gruppen arbejder som et led heri på at øge kendskab til og anerkendelse af humanistisk baserede bidrag til innovationsforskning, -undervisning og -praksis. Således planlægges en større udgivelse og kampagne herfor til afvikling i 2009.
- INSS har i 2008 lanceret en ny tilvalgsuddannelse på innovationsområdet (Innovation i interaktion), hvor sprogvidenskab, kommunikationsforskning og litteraturforskning samarbejder om en intra- og interfakultær uddannelse på 45 ECTS. Der inddrages også fagområder fra andre fakulteter, og uddannelsen laves i samarbejde med eksterne aktører. Som led i uddannelsen skal de studerende også selv arbejde praktisk med innovation og entrepreneurship (i den bredere betydning omfattende intraorganisatorisk foretagsomhed), således at de dels får integreret teori og praksis og dels får etableret gode eksterne netværk med henblik på branding af egne kompetencer.
- I løbet af 2008 er afviklet et kursus med særligt fokus på entrepreneurship, idet de studerende har været rådgivere for eksternt rekvirent (TeaterCentrum), hvor en omfattende

rapport med forslag til innovative finansieringsmodeller og samarbejdsmodeller inden for oplevelsesøkonomien blev afleveret til Kulturministeriet og rekvirenten i december 2008.

- I løbet af 2008 er færdiggjort flere studentspecialer om innovation, og flere specialestuderende har påbegyndt specialeskrivning inden for dette emne.

3.1.3.6 *Instituttets mål*

INSS ønsker fortsat at kunne udvikle nye samarbejdsrelationer på dette område.

For så vidt angår samarbejdet med Center for Hjerneskade er det målet at etablere et samfinansieret ph.d.-projekt og desuden at udvide samarbejdet om praktik og specialeprojekter.

I forbindelse med udviklingen af innovationsforskningen er det målet at:

- støtte forskernes ønsker om at arbejde forskningsmæssigt med innovation og entrepreneurship sammen med aktører fra erhvervsliv og erhvervsorganisationer.
- støtte forskernes bestræbelser på at etablere samarbejdsaftaler med private og offentlige virksomheder.
- yde administrativ og økonomisk støtte til forskerne ved lancering af og kampagner for udgivelser af innovationsforskning, således at disse resultater kan nå ud til et bredere publikum.
- støtte og opmuntre forskernes brug KU's tilbud om juridisk og økonomisk rådgivning vedrørende aspekter af kommercialisering (TechTrans).
- støtte forskernes bestræbelser på at etablere spinoff-virksomheder og indtægtsdækket virksomhed, såfremt de måtte have ønske om og mulighed for dette.
- yde professionel og økonomisk støtte til forskerne i forbindelse med deltagelse i og arrangement af netværksarrangementer og seminarer med deltagelse af virksomheder og innovationskonsulenter med interesse for forskningssamarbejde om innovation.
- videreføre eksisterende tilbud til studerende om undervisning i innovation og entrepreneurship med henblik på at styrke deres entrepreneurshipkompetencer, især i den ikke-snævre betydning, der rækker ud over iværksætter og også omfatter intraorganisatorisk foretagsomhed.
- støtte undervisere og studerende, der ønsker at indgå i innovative konstellationer af forskning, undervisning og erhvervssamarbejde.
- støtte kurser med særligt fokus på innovation og entrepreneurship, således at der kan afvikles relevante studieture, virksomhedsbesøg og casearbejder.
- støtte de studerendes søgning af fakultetets kurser, rådgivning og væksthushold inden for entrepreneurship, samt lette de studerendes adgang til eksterne undervisningstilbud i samme.

3.1.4 *Mål nr. 23: Efter- og videreuddannelse*

3.1.4.1 *KU-mål*

”KU ønsker at imødekomme samfundets behov for fortsat kompetenceudvikling efter endt studium. Også i forhold til den globale konkurrence, er det vigtigt at kompetencer løbende opdateres og videreudvikles. Dertil kommer et ønske om at vedligeholde og udvikle vore egne kandidaters faglige kompetencer. KU vil derfor styrke efter- og videreuddannelsesområdet. Vækstmålet i udviklingskontrakten skal derfor suppleres af en samlet strategi for området, så KU ved udgangen af strategiperioden har et sammenhængende og fremadrettet tilbud på området.”

3.1.4.2 *KU-målbeskrivelse*

”Det tilstræbes at øge antallet af betalende studerende på deltids- og heltidsuddannelserne i 2010 med 10 % til 4.200 studerende og øge deltagerbetalingen på efter- og videreuddannelse i 2010 med 20 % til i alt 30,8 mio.kr. (UK-mål 13).

Der udarbejdes endvidere en samlet strategi for området, herunder afklaring af en incitament- og supportstruktur, der kan være udgangspunkt for realisering af potentialet samt afklaring af fremtidig organisering af efter- og videreuddannelsesområdet på KU.”

3.1.4.3 *Fakultetets udgangspunkt*

”Fakultetet havde 2.071 studerende på Åbent Universitet i 2005 og 2.545 i 2006, dvs. et gennemsnit på 2.307 studerende pr. år. Dette svarer til 61% af KU’s samlede aktivitet. Deltagerbetalingen blev for ÅU 6,613 mio. kr. i 2005 og 9,027 mio. kr. i 2006, dvs. et gennemsnit på 7,830 mio kr. hvilket svarer til 30% af KU’s omsætning på området. Der har været en faldende søgning og deltagerbetaling det seneste år indenfor hele efter- og videreuddannelsesområdet. I 2008 er deltagerantallet 2.549 og deltagerbetalingen har været 7,531 mio. kr. Finanskrisen kan betyde yderligere faldende antal deltagere der er finansieret af deres ansættelsessted.”

3.1.4.4 *Fakultetets mål*

”Fakultetet har traditionelt haft en stor efter- og videreuddannelsesaktivitet gennem Åbent Universitet, og der har de senere år også været udviklet nye tilbud i form af masteruddannelser mv., herunder en fleksibel master. Der vil i planperioden fortsat blive udviklet nye typer efter- og videreuddannelsesstilbud så vi løbende søger at opfange de nye behov som samfundet måtte udvikle.

Fakultetet vil søge at fastholde sin høje aktivitet i kontraktperioden – med udgangspunkt i 2008-situationen. Det betyder at der i 2008-10 hvert år skal være 2.550 studerende på ÅU (en stigning på knap 11%), og deltagerbetalingen skal være 7,8 mio. kr. pr. år (dvs. neutral udvikling).

Fakultetet vil endelig aktivt medvirke til at udvikle en samlet strategi for KU’s efter- og videreuddannelse mv.”

3.1.4.5 *Instituttets udgangspunkt*

Som hovedleverandør af dansklærere til gymnasier og professionshøjskoler har instituttet altid haft en nær tilknytning til undervisningssystemet, efteruddannelserne og de faglige foreninger, herunder ikke mindst Dansklærerforeningen. Instituttet udvikler kontinuerligt kursustilbud i samarbejde med Dansklærerforeningen og med støtte fra Undervisningsministeriet (jf. pkt. 3.1.4 Rapportering 2007-08). INSS vil i forbindelse med den videre udvikling af hjemmesiden i 2009 etablere en oversigt over kurser, forelæsninger mv., der er specielt relevante for lærere i de gymnasiale uddannelser og kandidater på andre dele af arbejdsmarkedet.

Instituttets kontaktflade med den øvrige undervisningsverden er god. Mange af de studerende er blevet motiveret gennem en god danskundervisning i gymnasiet. Instituttets danskstuderende planlægger at udgive en ’charmepjece’, hvori også det fascinerende ved forskningen skal spille en rolle. Flere af fagets kommunikationslærere underviser, dels på efteruddannelseskurser, som Det Humanistiske Fakultet har arrangeret i samarbejde med Dansk Magisterforenings Efteruddannelse, dels ved fagforeningers og virksomheders kursusarrangementer. Mange af instituttets eksterne

lektorer (og gæstelærere) har en baggrund i erhvervslivet (forlag, medievirksomheder, selvstændig konsulentpraksis osv.) og den offentlige sektor (hospitaller, hørecentre m.m.), og disse kontakter spiller en ikke ubetydelig rolle, når det gælder videndeling.

Ligesom en del studerende kommer i praktik på medier og forlag, sker der også en videndeling med fx Dansk Sprognævn og logopædiske afdelinger, sprogcentre og andre specialpædagogiske centre for sproglige vanskeligheder gennem de studerendes praktikophold. Et lovende perspektiv ligger i arbejdet med at etablere stillinger som erhvervs-ph.d., af hvilke instituttet hidtil har haft to (på Novo og Advice).

3.1.4.6 *Instituttets mål*

INSS ønsker at videreføre og ekspandere aktiviteterne på dette område. For samarbejdet med institutioner i uddannelsessektoren henvises til pkt. 3.1.4 i Rapportering 2007-08 og pkt. 3.1.5 her.

3.1.5 *Mål nr. 24: Samarbejde med professionshøjskoler*

3.1.5.1 *KU-mål*

”KU vil indgå i et formaliseret samarbejde med professionshøjskolerne til gavn for den faglige udvikling på professionshøjskolerne og til gavn for den didaktiske og pædagogiske udvikling på universitetet.”

3.1.5.2 *KU-målbeskrivelse*

”Det tilstræbes at indgå mindst en yderligere formaliseret samarbejdsaftale med en professionshøjskole (UK-mål 12).

Det tilstræbes at udarbejde og implementere oplæg til meritaftaler for bachelorer, der optages på de to professionshøjskoler læreruddannelse og for KU-studerende, som ønsker at skifte til læreruddannelsen (UK-mål 12).”

3.1.5.3 *Fakultetets udgangspunkt*

”Der er pt. fire aftaler om samarbejde med professionshøjskoler. Alle aftaler er rammeaftaler om bl.a. uddannelsessamarbejde hvorunder to af aftalerne ligeledes er samarbejde om ph.d.-uddannelser. Der er aftaler med Professionshøjskolen i København og Den Flerfaglige Professionshøjskole i Region Hovedstaden.”

3.1.5.4 *Fakultetets mål*

”Fakultetet vil i kontraktperioden etablere yderligere en aftale med Professionshøjskolen Sjælland.”

3.1.5.5 *Instituttets udgangspunkt*

INSS har været drivende kraft i gennemførelsen af samarbejdsaftaler mellem Københavns Universitet på den ene side og på den anden side, dels de to professionshøjskoler i hovedstaden (UCC og Metropol), dels Københavns og Frederiksberg Kommuner. Udviklingen af dette felt tager sigte på reformer af læreruddannelsen, jf. det fælles læreruddannelsesmodul, der tænkes etableret i Dansk som undervisningsfag fra 2009. Aktiviteterne er i tråd med andre typer af samarbejde mellem universitet og professionshøjskoler. Det gælder udviklingen af ansøgninger om finansiering af forskningsprojekter, en ansøgning om at varetage pædagogikum i de gymnasiale uddannelser, forskeruddannelse m.v. Arbejdet er tæt knyttet til udviklingen af universitetets undervisning, jf. institutlederens hverv som formand for Forum for Fagdidaktik og Universitetspædagogik.

Samarbejdet med professionshøjskolerne finder i øvrigt sted i form af kursusvirksomhed og konsulenttjeneste fx inden for dansk som fremmed- og andetsprog, læseforskning, audiologopædi og døveområdet.

3.1.5.6 *Instituttets mål*

INSS vil gerne videreføre og udvide samarbejdet ved at etablere et fagdidaktisk center med basis i aktiviteterne i forskergruppen i Danskfagets didaktik, jf. Rapportering 2007-08, pkt. 2.2.17.

3.1.6 *Mål nr. 25: Forskningsbaseret myndighedsbetjening*

3.1.6.1 *KU-mål*

”KU vil gennem kontraktperioden levere forskningsbaseret myndighedsbetjening til bl.a. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Justitsministeriet samt for Miljøministeriet.

Det er målet, at resultatkontrakterne med henholdsvis Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Miljøministeriet, som alle udløber ved udgangen af 2007, fornyes som 4-årige rullende aftaler med årlig justering efter nærmere aftalte resultatkrav.”

3.1.6.2 *KU-målbeskrivelse*

”Det tilstræbes, at resultatkontrakterne fornyes (UK mål nr. 16).”

3.1.6.3 *Fakultetets udgangspunkt*

”Fakultetets Nordisk Forskningsinstitut er kontraktligt forpligtet til at yde forskningsbaseret myndighedsbetjening og rådgivning til henholdsvis Kirkeministeriet og Justitsministeriet (Familiestyrelsen under Justitsministeriet) når det gælder personnavne, og Kulturministeriet når det gælder stednavne. Jfr. Bekendtgørelse nr. 396 om Københavns Universitets Institut for Navneforskning af 14/8 1978: <http://www.ku.dk/regel/1/0802.html>. Bekendtgørelsen er forældet på flere punkter; men den er fortsat gældende.”

3.1.6.4 *Fakultetets mål*

”At opretholde sin kontraktlige forpligtelse til myndighedsbetjening af Kirkeministeriet, Justitsministeriet og Kulturministeriet mht. rådgivning om person- og stednavne.”

3.1.6.5 *Instituttets udgangspunkt*

INSS har ingen formelle forpligtelser på dette område, men en del af medarbejderne har over årene haft plads i ministerielle råd, nævn og udvalg. I øjeblikket er billedet således:

- Carsten Elbro, Center for Læseforskning har i 2008 fortsat ydet konsulentstøtte til Undervisningsministeriet i arbejdet med udvikling af nationale test af læsefærdigheder på folkeskolens 2., 4., 6. og 8. klassetrin.
- Carsten Elbro har deltaget i styringsgruppen for et forsøg med letlæste netnyheder, www.ligetil.nu, som administreres af nyhedsbureauet Ritzau.
- Hanne Ruus er beskikket medlem af FKK under Videnskabsministeriet.
- Nina Møller Andersen er formand for lektoratsudvalget i Videnskabsministeriet.
- Finn Hauberg Mortensen er under Kulturministeriet beskikket som medlem af Statens Kunstfond og formand for dets Litteraturudvalg.
- Lingvistisk Laboratorium og instituttets fonetiske medarbejdere yder løbende retsfonetisk konsulentarbejde for det danske retsvæsen.

3.1.6.6 *Instituttets mål*

Det er væsentligt, at INSS fortsat har en forskningsstandard, der gør det rimeligt, at en række forskere løbende kan bidrage til arbejdet i ministerielle råd, nævn og udvalg.

3.2 **KONKLUSION**

Instituttets fag har lange formidlingstraditioner og store formidlingsopgaver. Rapporten afspejler en betydelig styrke i relation til uddannelsessektoren og flere dele af det videntunge offentlige og private erhvervsliv. Denne styrke ønskes konsolideret og videreudviklet i planperioden. En endelig prioritering af målene på formidlingsområdet fremgår af institutkontrakten. I den sammenhæng vil der blive prioriteret mellem delopgaver, der fra instituttets side er (1) højt eller lavere prioriterede, (2) udelukkende kvalitative eller kvantificerbare, (3) fordelt mellem årene 2009, 2010, 2011 og indarbejdet i et årshjul.

En foreløbig prioritering går ud på:

- at INSS vil vægte arbejdet med de anførte delopgaver i forbindelse med KU-mål 20-25 (jf. pkt. 3.3 Rapportering 2007-08).
- at INSS nøje vil følge udviklingen på området men opfatter det som vanskeligt at foretage kvantitative mål, da der er tale om særdeles heterogene aktiviteter.